

Årsberetning 2013

Fugleåret 2013 i Nordvestjylland bød på masser af dejlige oplevelser for medlemmerne på privatarrangerede ture, ture arrangeret af foreningen, og så er der tilmed alle de oplevelser, som vi bare lige får, når vi færdes rundt i landskabet. Det kan vi alle sammen følge i Hjejlen, Fugle og Natur, DOF-basen, på hjemmesider, Facebook, nyhedsbreve og meget andet.

Ture og møder

Det er en af lokalforeningens kerneopgaver at give medlemmerne og andre fugleinteresserede nogle gode fugle- og naturoplevelser. Det gør vi ved at arrangere et bredt udvalg af ture, møder, fuglekurser.

Arrangementsudvalget er de styrende personer og har gjort et kæmpestort stykke arbejde. Der har i løbet af året været et bredt udbud af ture til både kendte og nye lokaliteter i vores område og en enkelt udenfor til Filsø i efteråret. Antallet af ture ligger på et niveau med nogle stykker om måneden, bestemt af hvad udvalget og turlederne kan overkomme, samt hvor stor søgningen har været til tidligere ture. Gråmejserne supplerer udvalget på andet år med én månedlig tur på hverdage, der alle har haft fin tilslutning.

Arrangementsudvalget har haft udskiftninger i løbet af året og består nu af Martin Høj Hansen, Søren Michelsen Kragh, Gitte Jensen, Kaj Jensen og Jens Albrechtsen. Det er fortsat Anni Ooppelstrup, Erling Andersen og Karsten Hansen, der står for gråmejseturene.

Af de årligt tilbagevendende arrangementer har vi deltaget i Ørnens Dag i februar i Vejlerne og på Isbjerget i Nationalpark Thy, i Fuglenes Dag i maj ved Eskjær Gods, Hald Sø og ved Hanstholm Fyr, i Naturens Dag i september ved Hald Hovedgård.

2 møder er blevet holdt i året, i januar fortalte Bent Jensen om en tur til Extremadura og viste flotte dias, og i december havde vi vores traditionelle julehyggemøde, hvor der altid er god tilslutning og med mulighed for en uformel snak over et stykke brød. Denne gang blev mødet også brugt til præsentation af vores nye hjemmeside, og der blev reklameret for deltagelse i atlasprojektet. Underholdningen bestod af en fotoquiz med kiksede og ikke-kiksede fuglefotos – udfordrende og meget underholdende.

Kurser

Vi vil gerne have flere til at taste fugleobservationer ind i DOF-basen, end det er tilfældet nu, og for at understøtte dette arrangerede Thorkil Brandt i februar et mini-kursus i brug af DOF-basen for et begrænset antal deltagere.

Ole Lilleør afholdt sit årlige fuglestemmekursus med dels teoriaftener og dels ture ud i felten. Det har gennem årene været et meget populært fuglekursus, som Ole har lagt mange kræfter i. Kurset har nu dannet model for fremtidige fuglekurser i alle landets lokalafdelinger med start i foråret 2014. I efteråret afholdt DOF et seminar for fremtidige undervisere på fuglekurser med Ole og Allan Gudio Nielsen som undervisere. Fra vores område deltog Mette Hesselholt Henne Hansen og Lars Mogensen, som efter planen skal stå for fremtidige kurser: Mette med et trækfuglekursus fra efteråret 2014, og Lars med fuglestemmekursus fra foråret 2015. Dejligt at der er nogle, der vil træde til, så vi fortsat kan tilbyde fuglekurser!

Gennem en årrække har vi haft en fuglestudiegruppe på 12 personer, der mødes regelmæssigt og snakker fugle og tager på ture sammen. Gruppen er et godt tilbud til både øvede og begyndere ud i feltornitologien og supplerer sig selv ved annoncering i vore medier, når der er ledige pladser i gruppen.

Atlas III

2013 har været anvendt til at forberede projektet, der for alvor starter til marts 2014, hvor vi kan begynde indtastning og registrering af landets ynglefugle. Det vil kræve mange kræfter af medlemmerne de næste 4 år men vil også åbne op for en masse gode fugleoplevelser. Her i lokalforeningen er vi godt forberedt, vi har de 3 lokalkoordinatorer Søren Michelsen Kragh, Ole Lilleør og Lars Mogensen til at styre projektet. Vi har også lagt info om projektet ind på vores hjemmeside under fanen "Fugle", hvor der gives en udførlig guide til bl.a. TimeTælleTure m.v. Thorkil Brandt og Frits Rost har indvilget i at være validatorer, der skal kvalitetssikre observationerne.

I november informerede Thomas Vikstrøm fra projektledelsen i Fuglenes Hus om projektet ved et godt besøgt møde i Skive.

Her i starten af 2014 (18.2.2014) er 134 ud af 187 5×5 km store kvadrater afsat, og i forhold til det store område og antallet af medlemmer i foreningen er det rigtigt godt. Det er bestyrelsens håb, at projektet ud over at øge vores viden om hvilke fugle, der yngler i vores område, også kommer

til at få flere til at se på fugle, opgradere vores færdigheder i felten og i det hele taget give os en masse gode naturoplevelser!

Naturpolitik

DOF Nordvestjylland er repræsenteret i de grønne råd i de 4 kommuner, der dækker vores område. Jan S. Kristensen sidder i Thisted, Jens Jørgen Pedersen i Morsø, Verner Hansen i Skive og Karsten Hansen i Viborg. Alle 4 er også kontaktpersoner i kommunerne og får diverse miljøgodkendelser tilsendt, da DOF som miljøorganisation er klageberettiget. Det skal nævnes, at Thisted Kommune ikke har holdt møde i deres grønne råd i 2013, og at kun Viborg Kommune af de 4 kommuner havde formuleret en naturpolitik – en problemstilling som Fuglenes Hus henledte opmærksomheden på i forbindelse med en landsdækkende kortlægning.

Bestyrelsen synes fortsat, at det er svært at håndtere diverse miljøgodkendelser og andre miljøsager, som vi bliver præsenteret for. Men vi forsøger os i den udstrækning, som vi magter og har tid. Her skal nævnes og gøres status for følgende sager:

Energinets gaslager i Lille Torup gennemfører genudskylning af de eksisterende kaverne for at reetablere det volumen, som er tabt ved krympning siden lagerets etablering i 80erne.

Miljøstyrelsen gav i december 2011 tilladelse til et pilotprojekt, hvor 1 kaverne blev udskyllet medførende udledning af fortyndet brine til Lovns Bredning. Afgørelsen blev anket af en række grønne organisationer heriblandt DOF Nordvestjylland og DOF Nordjylland. Udskylningen startede september 2012 og sluttede september 2013. De grønne organisationer og andre interesserede har fulgt projektet gennem et dialogforum, som Energinet har oprettet.

Energinet har herefter sendt en rapport over pilotprojektet til Natur- og Miljøklagenævnet (NMKN), som i december 2013 har godkendt pilotprojektet men har udtrykt bekymring for fortsættelsen med at udskylle de sidste 6 kaverne. Disse bekymringer grunder i, at der er risiko for, at der udledes for mange tungmetaller, som kan ophobes i muslinger og fisk. Derfor finder NMKN, at det skal vurderes, om der bør stilles nye vilkår til den videre udledning af brine, inden de giver tilladelse til at fortsætte. Nævnet finder ikke, at det er tilstrækkeligt dokumenteret, at den videre udledning af miljøfremmede stoffer, bl.a. kviksølv, ikke vil påvirke vandkvaliteten i Lovns Bredning, som er et Natura 2000 område. Derfor skal der yderligere dokumentation til inden udskylning af de næste kaverne. Lovns Bredning er ifølge EU's vandrammedirektiv i forvejen belastet af miljøfremmede stoffer og bør ifølge direktivet ikke belastes yderligere.

DOF Nordvestjylland har klaget til Natur- og Miljøankenævnet over Fredningsnævnets afgørelse om fredning af Vandet Sø, hvor der i kendelsen er givet tilladelse til surfing i et område af den østlige ende af søen. Vi mener, at søen skal friholdes for en så forstyrrende fritidsaktivitet som brætsejls (vind- og kitesurfing). Søen ligger ikke i et fuglebeskyttelsesområde men tæt på Natura 2000 området med Hanstholm reservatet og Nors Sø, og det er vores opfattelse, at samspillet mellem Natura 2000 området og Vandet Sø er af største betydning for fuglene tilhørende udpegningsgrundlaget, rastende vandfugle og potentielle sjældne ynglefugle som havørn og fiskeørn. Vi er ikke i tvivl om, at surfing, der indebærer høj fart og blafrende sejl, er en aktivitet der forstyrrer fuglene og ønsker derfor alle former for surfing forbudt på hele Vandet Sø.

Vandet sø ligger som i Nationalpark Thy, som nu har overstået de første 5 år, efter parken under stor opmærksomhed i august 2008 blev Danmarks første nationalpark. I lokal og kommercielt forstand har nationalparken været en succes. Der har været fokus på den rekreative og turismæssige udnyttelse af området, og mange nye initiativer er taget. Cykelsti fra Hanstholm til Agger Tange, Nationalpark TV, Nationalpark Thy Maraton samt mange andre større og mindre projekter på benyttelses- og formidlingsområdet.

De grønne organisationer i nationalparkens bestyrelse, herunder DOF, arbejder hårdt på at holde fokus på formålsparagraf 1 og 2, henholdsvis "at bevare, styrke og udvikle naturen i Nationalpark Thy", samt "at bevare og forøge den biologiske mangfoldighed af naturligt hjemmehørende arter". Der er fuldført og igangsat projekter omkring registrering og fjernelse af invasive arter som Bjergfyr og Rosa Rugosa, forbedring af den naturlige hydrologi, undersøgelsesprojekt ved Vang sø, samt adskillige registreringsprojekter af nationalparkens flora og fauna. Fuglelivet i nationalparken er generel i stabil gænge, b.l.a. trane og tingsmed. Der arbejdes pt. med en forbedret styring af vand til/afstrømning på Agger Tange, som skal give ynglefuglene bedre vilkår. Lokalt ses der mange havørne i området, og det er formodentlig kun et spørgsmål om tid, før vi ser det første dokumenterede ynglepar.

Naturstyrelsen har på Mors givet dispensation til en større udvidelse af en i forvejen stor svinebesætning inden for strandbeskyttelseslinjen, og besætningen ligger få kilometre fra Natura 2000 området Dråby Vig. Det planlagte byggeri er tilmed meget iøjefaldende og vil skæmme landskabet. Her har vi klaget til Natur- og Miljøankenævnet. Økologisk råd har også klaget over afgørelsen, vi må se hvordan sagen forløber. Afvises klagerne må vi se nærmere på kommunens miljøgodkendelse af landbrugsbedriften.

Vi får en del henvendelser om opsætning af vindmøller, hvor kommende naboer til vindmøller påpeger visse gener og uheldige forhold ved placeringen. Vi ser på hvert enkelt sag og vurderer,

hvorvidt der er "fugl" i sagen. Der er ikke nogle af henvendelserne, som vi er gået videre med i 2013.

Der har i de seneste år ikke været holdt regelmæssige møder med Naturstyrelsens lokale enheder. I vores område er der tale om 3 enheder, nemlig NST Thy, NST Midtjylland og NST Kronjylland. Vi blev af hovedforeningen mindet om, at der mindst skulle holdes ét dialog møde årligt med de lokale enheder. Det er vi ved at rette op på, idet der i december blev afholdt møde med NST Kronjylland sammen med DOF Østjylland, først i det nye år holder vi møde med DOF Nordjylland og NST Thy, og NST Midtjylland vil til næste dialog møde med DOF Vestjylland invitere os med. Udgangspunktet for emnerne til møderne er aftalen mellem DOF og Miljøministeriet fra 2012 og vil rent praktisk dreje sig om beskyttelse af truede ynglefugle, naturplejeprojekter, atlasprojektet mm.

Fuglene og Naturen

En systematisk registrering af fugleobservationer finder sted i den årlige rapport Nordjyllands Fugle, som udarbejdes i samarbejde med DOF Nordjylland. Fra DOF Nordvestjylland sidder Thorkil Brandt og Frits Rost i redaktionen. Rapportens indhold er baseret på observationer fra DOF-basen, suppleret med selvstændige beretninger om fugle og dyr i Nordjylland og en masse flotte fotos. Bestyrelsen støtter udgivelsen af rapporten og opfordrer alle til at købe et eksemplar.

Vi er medlem af Naturplejenetværket for Nordvestjylland, som har til formål at fremme de landskabelige værdier og levesteder for den vilde flora og fauna i Nordvestjylland. Naturplejenetværkets medlemmer er foreninger og organisationer, der arbejder for naturen og naturpleje i praksis, og har kommuner, landbrug og andre naturorganisationer som vigtige samarbejdspartnere. Jan S. Kristensen er vores repræsentant i foreningen. Her har vi bidraget i arbejdet med naturplejen ved Grynderup Sø, hvor Verner Hansen har registreret sine fugleobservationer siden projektets start og afleveret en rapport herom til naturplejenetværket.

På fuglenes dag d. 26. maj blev et lækkert fugletårn i Selde Vig indviet, i overværelse af 100 mennesker. Det er et lokalt initiativ i samarbejde med Skive kommune og DOF Nordvestjylland (Henriette Tøttrup Hansen), som har sikret, at det har kunnet gennemføres. Der er desuden lavet flotte plancher af Peter Kristensen.

14. sep. var DOF Nordvestjylland (Susanne Primdahl og Henriette Tøttrup Hansen) repræsenteret ved Fursundegnens messe i Selde. Foruden mange lokale fugleinteresserede, var

der især flere børn og unge som var vilde med fugle! Vi var især overraskede over deres evner til at kende fjer i vores lille fjer konkurrence. Så de fugleinteresserede børn og unge er derude! Det er os som inspiratorer og vejledere der mangler!

Nye klydeøer ved Bådsgård Vig

Sidst i marts eller først i april er klyderne i mange år ankommet for at yngle i lagunen ved Bådsgård Vig. Desværre har der de sidste par år været så meget vand i lagunen, at de meget små klydeøer har været våde og klyderne har opgivet at yngle der. Det bekymrede et lokal DOF medlem, Arne Skov fra Lundø, og han henvendte sig til bestyrelsen og foreslog, vi skulle hjælpe klyderne. Sammen med Arne Skov kontaktede vi Skive kommune, som hurtigt var med på ideen og straks sendte en ansøgning til Naturstyrelsen.

Det var nemt af få tilladelse til at ændre på terrænet og lave 3 nye større klydeøer ved Bådsgård Vig. For klyderne er en beskyttet ynglefugleart, men også fordi Naturstyrelsen har tjekket DOF basen og set alle observationerne af ynglende klyder. Så nu håber og beder vi til, at klyderne vender tilbage i år – I kan nemt selv tjekke det ved at køre en tur derud! Arne Skov er et godt eksempel på, at I bare skal kontakte os i bestyrelsen, hvis I får en god idé til at hjælpe fuglene eller vedrørende noget andet! Og denne sag er også et bevis på, hvor vigtigt det er, vi indtaster vore observationer til DOF basen.

Hjemmesiden

Efter et længere tilløb gik vores nye hjemmeside i luften sidst på året. Den gamle havde fungeret fint i sin tid men havde mange begrænsninger. Den nye præsenterer sig flot og har mange funktioner, som endnu ikke er udnyttet fuldt ud. Men det vil komme hen ad vejen, efterhånden som flere medlemmer opnår færdigheder i at redigere den og lægge materiale ind. En flot og levende hjemmeside er væsentlig for præsentation af foreningen, formidling af aktiviteter og meget andet. Ole Lilleør har været primus motor i projektet og været bistået af især Henriette Tøttrup Hansen og Jette Lynge Jensen, selve hjemmesiden er leveret af Morten Brunbjerg Bech, Viborg.

Hjejlen

Er udkommet planmæssigt med 3 numre. Der er fortsat et behov for et blad som man kan holde i hånden, bladre i, læse gode historier og nyde mange fine fotos. Thorkil Brandt og Henning

Christensen gør et stort arbejde med at samle stof til bladet, få det trykt og sendt ud med hjælp fra Lars Mogenssen.

Medlemmerne

Medlemstallet ligger stabilt på tæt ved de 500, og vi kan roligt sige, at det er de mere modne årgange der tegner medlemsskaren. Bestyrelsen ville forfærdeligt gerne have en større andel af børn og unge i foreningen, men det kræver en interesse og indsats hos ildsjæle, som vi ikke lige har for tiden. Interessen hos børn og unge for fugle er der eller kan skabes, men det kræver en stor indsats, hvor vi skal konkurrere med mange andre tilbud til de unge.

For at holde medlemstallet stabilt og eventuelt få flere medlemmer skal vi give de rigtige tilbud og nogle gode natur- og fugleoplevelser til såvel medlemmer som ikke-medlemmer, og det synes vi, at vi er gode til. Vi er også gode til at reklamere for foreningen over for ikke-medlemmer i forbindelse med ture og særlige arrangementer som indvielse af fugletårne og meget andet ved uddeling af medlemsblade, isfuglekuponer, brochurer o.a. Men grundlaget for rekruttering af nye medlemmer er først og fremmest, at foreningens tilbud er gode og attraktive.

Bestyrelsen

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig med Karsten Hansen som formand efter Jan S. Kristensen, der har gjort et stort stykke arbejde på posten gennem 5 år. Jan fortsatte som menigt medlem og blev desuden valgt som medlem af DOF's repræsentantskab, således, at det er Karsten og Jan, der er medlemmer af repræsentantskabet. Thorkil Brandt ønskede at gå ud bestyrelsen og nyvalgt blev Erling Andersen. Ny suppleant blev Martin Høj Hansen.

Bestyrelsen har holdt 6 bestyrelsesmøder, et bestyrelsesmøde blev aflyst og i stedet holdt i forbindelse med visionsmødet i Vejlerne i november. Til bestyrelsesmøderne inviteres redaktør af Hjejlen Thorkil Brandt, de 2 suppleanter og vores hovedbestyrelseskontakt Kirsten Marie Haugstrup.

Det er dejligt, når foreningen modtager ekstra økonomisk støtte fra medlemmerne. Vi er glade for hvert eneste bidrag, og i år har Kim Frost betænkt lokalforeningen med en særlig stor donation på 10.000 kr. Pengene er ikke øremærket særlige aktiviteter, men han vil meget gerne have, at vi tjekker de 30 perleuglekasser, som er opsat i Tved, Østerild og Torup plantager i årene 2008-2009, og som Kim Frost dengang finansierede. Vi tager derfor snarest kontakt til

Naturstyrelsen i Thy og andre relevante personer for at få dem tjekket. Det kunne da være dejligt at se, om de bliver benyttet af perleugler!

I al ubemærkethed har foreningen passeret et 40 års jubilæum, hvilket der var nogle, der blev opmærksomme på – ikke mindst på baggrund af, at andre lokalafdelinger har fejret tilsvarende jubilæer i 2013. Bestyrelsen har foreløbig nedsat et lille festudvalg med Anni Oppelstrup og Henriette Tøttrup Hansen, der skal planlægge lidt festligholdelse af mærkedagen. Hvis nogen har gode idéer eller vil give et nap med, er I meget velkomne.

I april var det DOF Nordvestjyllands tur til at “huse” DOF’s repræsentantskabsmøde. Hvert år afholdes for-årsmødet i en lokalafdelings område, efterårsmødet holdes altid i Odense. Mødet blev holdt i Vigsø, og bestyrelsen havde inviteret alle bestyrelsesmedlemmerne ud over de 2 i forvejen givne med til mødet som gæster, for at alle kunne få chancen for at se, hvordan det foregik og se og hilse på kolleger fra andre lokalafdelinger. Mange tog mod tilbuddet og syntes, at det var en rigtig god oplevelse. Vi stod så også for at arrangere fugleturen i forbindelse med mødet – den gik til Bygholm Vejle og Nors Sø.

Ved mødet havde de 6 mindste lokalforeninger rejst forslag til drøftelse om at øge antallet af repræsentanter fra 2 til 3 for de 6 foreningers vedkommende. Forslaget er siden ved efterårets repræsentantskabsmøde blev fulgt af en beslutning om at nedsætte et vedtægtsudvalg, der skal gennemgå både hovedforeningens og lokalafdelingernes vedtægter og stille forslag om ændringer, der bl.a. vil omfatte, at der fremover bliver en mindste repræsentation på 3 medlemmer for lokalafdelingerne. De nye vedtægter vil tidligst komme til at gælde fra 2015.

Tak til alle

Afslutningsvis skal fra bestyrelsen lyde en stor tak til alle, der har bidraget med indsats i og omkring foreningen, det gælder bestyrelsesmedlemmer, suppleanter, alle der bidraget til at holde vores lokale blad og hjemmeside kørende, til kommunekontakter, til arrangementsudvalg og alle de, der hjælper med praktiske ting omkring ture og møder, til turledere, til annoncører i Hjejlen og bidragsydere af økonomisk støtte såvel til Hjejlen som foreningens arbejde generelt. Uden denne støtte med både store og små bidrag på forskellig vis, var det ikke muligt at drive foreningen med det aktivitetsniveau, som vi gør!

Karsten Hansen.

